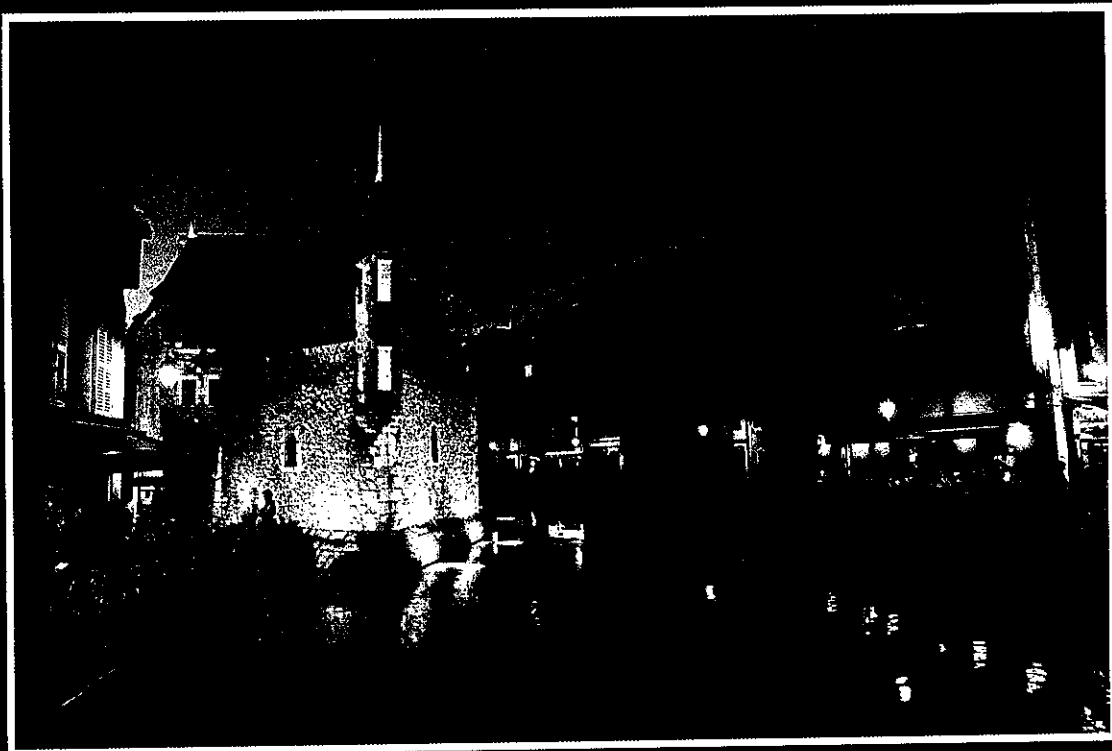

กฎหมายล้มละลาย และ ฟื้นฟูกิจการ

Bankruptcy Law and Business Rehabilitation

กมล ธีรเวชพลกุล
ผู้พิพากษา

บุคคลผู้มีสิทธิขอรับชำระหนี้

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>ก. เจ้าหนี้ ที่มูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมี เงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตาม กฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ○ หนี้ที่จะฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้ (มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคหนึ่ง) 	<p>ก. เจ้าหนี้ไม่มีประกัน ที่มูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมี เงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตาม กฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ○ หนี้ที่จะฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้ ○ หนี้ที่เจ้านี้ยอมให้ลูกหนี้กระทำขึ้นเมื่อ เจ้าหนี้ได้รู้ถึงการมีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่ ไม่รวมถึงหนี้ที่เจ้านี้ยอมให้กระทำขึ้น เพื่อให้กิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้ (มาตรา ๙๔)
<p>ข. เจ้าหนี้มีประกัน อาจขอรับชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องปฏิบัติ ตามเงื่อนไขตามมาตรา ๙๖ และจะถูกจัด กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๒ ทวิ (๑) หรือ (๒)</p>	<p>ข. เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ ภายในเงื่อนไข</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ยินยอมสละหลักประกันแล้วขอรับชำระ หนี้เต็มจำนวน ○ บังคับหลักประกันแล้วขอรับจำนวนที่ ยังขาดอยู่ ○ ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ขายทอดตลาดหลักประกันแล้ว ขอรับ จำนวนที่ยังขาดอยู่ ○ ตีราคาหลักประกัน แล้วขอรับจำนวนที่ ยังขาดอยู่ ทั้งนี้ ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคา ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>อนึ่ง เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ได้ ตามมาตรา ๙๐/๒๘ แต่ต้องถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๖)</p> <p>ค. บุคคลที่ได้รับความเสียหายเพราะ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การโอนทรัพย์สิน หรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๙๐/๔๑ ○ ผู้บริหารแผนไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ <p>(มาตรา ๙๐/๒๖ วรรคสอง)</p> <p>ง. ลูกหนี้ร่วมคนอื่น ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกับผู้ค้ำประกัน ตามมาตรา ๑๐๑ ขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลัง เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว</p> <p>(มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสอง)</p>	<p>อนึ่ง เจ้าหนี้มีประกันยอมมีสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๙๕ โดยอาจขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดและขายทอดตลาดหลักประกัน หรืออาจฟ้องร้องบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันตามมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม</p> <p>ค. บุคคลที่ได้รับความเสียหายเพราะ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ สิ่งของของตนถูกยึดไปตามมาตรา ๑๐๙ (๓) ○ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๑๑๕ ○ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๑๒๒ <p>(มาตรา ๙๒)</p> <p>ง. ลูกหนี้ร่วมคนอื่น ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกับผู้ค้ำประกันขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลัง เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว</p> <p>(มาตรา ๑๐๑)</p>

กำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>ก. ต้องขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๑ เดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน (มาตรา ๙๐/๒๖ วรรคหนึ่ง)</p>	<p>ก. ต้องขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๒ เดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด (มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง)</p>
<p>ข. เจ้าหนี้ที่ฟ้องคดีแพ่งไว้ต้องขอรับชำระหนี้ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน โดยไม่ต้องรอให้ศาลพิพากษาหรือคดีถึงที่สุดก่อน (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๘๓/๒๕๔๕)</p>	<p>ข. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดีที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้และแพคดี ขอรับชำระหนี้ภายใน ๒ เดือน นับจากวันคดีถึงที่สุด (มาตรา ๙๓)</p>
<p>ค. บุคคลที่ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๙๐/๔๑ หรือมาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ ต้องขอรับชำระหนี้สำหรับหนี้เดิม หรือค่าเสียหายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๑ เดือน นับจาก</p>	<p>ค. บุคคลที่ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๑๐๙ (๓) หรือมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๒๒ ขอรับชำระหนี้สำหรับราคาสิ่งของหรือหนี้เดิมหรือค่าเสียหายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๒ เดือน นับจาก</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ วันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ○ วันคดีถึงที่สุด ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดี 	<ul style="list-style-type: none"> ○ วันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ○ วันที่คดีถึงที่สุด ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดี
<p>(มาตรา ๙๐/๒๖ วรรคสอง)</p> <p>ง. เจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม</p>	<p>(มาตรา ๙๒)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ ที่มีได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิ หรือ ○ ผู้ทำแผนมีหนังสือปฏิเสธสิทธิไปยังเจ้าหนี้ภายในกำหนดเวลา 	
<p>ต้องขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนหรือวันที่เจ้าหนี้ได้รับคำปฏิเสธสิทธิ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม)</p>	

เจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องขอรับชำระหนี้

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>ก. เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ก็ได้ แต่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ทำแผนตรวจดูทรัพย์สินนั้น (มาตรา ๙๐/๒๘) ○ ถูกห้ามมิให้บังคับชำระหนี้เอาแก่หลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ (มาตรา ๙๐/๑๒ (๖)) ○ แต่เจ้าหนี้มีประกันอาจขอให้ศาลสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิได้ตามมาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ <p>ข. เจ้าหนี้ที่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ หนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้บริหารชั่วคราวก่อขึ้น ○ หนี้ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๘) หรือ (๑๑) และ ○ หนี้ภาษีอากรหรือหนี้อื่นอันมีลักษณะเดียวกัน <p>ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน</p>	<p>ก. เจ้าหนี้มีประกัน ซึ่งมีสิทธิเหนือหลักประกันซึ่งลูกหนี้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ แต่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น (มาตรา ๙๕) ○ เจ้าหนี้มีประกันอาจฟ้องลูกหนี้เพื่อบังคับเอาแก่หลักประกันได้ตามมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม <p>ข. เจ้าหนี้ที่มูลแห่งหนี้เกิดขึ้นภายหลังศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์</p> <p>หากลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ต้องฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ให้ชำระหนี้ เว้นแต่หนี้จะเกิดขึ้นหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้ได้ แต่จะฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๘๕๑/๒๕๔๕)</p>

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>ทั้งนี้ เจ้าหนี้ได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของเจ้าหนี้ก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนและผู้ทำแผนมิได้มีหนังสือปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้ภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือของเจ้าหนี้</p> <p>(มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม)</p> <p>ค. เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในหนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามแผนดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ หนี้ซึ่งผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวก่อตั้งขึ้น ○ หนี้ภาษีอากร และ ○ หนี้อย่างอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องชำระ เช่น เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน เป็นต้น <p>(มาตรา ๙๐/๖๒)</p> <p>อนึ่ง ตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๔) และ (๕) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ และห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้</p> <p><u>ถ้ามูลแห่งหนี้ันั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน</u></p>	

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>หากเจ้าหนี้จะฟ้องและบังคับคดี ต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่รับคำร้องขอเพื่อให้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของตนก่อน หากการจำกัดสิทธินั้นไม่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๙๐/๑๓ (๑)</p> <p><u>แต่ถ้ามูลแห่งหนี้ันั้นเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน</u></p> <p>เจ้าหนี้นยอมฟ้องและบังคับคดีลูกหนี้ต่อศาลที่มีอำนาจได้โดยไม่มีข้อจำกัดสิทธิแต่อย่างใด</p>	

เจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร

คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายธรรมดา
<p>ไม่มีบทบัญญัติให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขยายกำหนดเวลาชำระหนี้</p> <p>(ไม่นำมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม)</p>	<p>เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาชำระหนี้ให้อีกได้ไม่เกิน ๒ เดือน</p> <p>(มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง)</p>